

K 43365005 : สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

คำสำคัญ : อดิธิสถาน/การสร้างสรรค์ภาชนะดินเผา

ธนสิทธิ์ จันทร์ตรี : อดิธิสถาน : การสร้างสรรค์ภาชนะดินเผาสำหรับประดับอาคาร (ESARN PRIMITIVE : IN CREATIVE POTTERY FOR DECORATIVE ARCHITECTURE) อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ : อาจารย์ณัฐฉานี ศตวรรษธำรง และ ผศ. ชีระ ปาลเปรม. 76 หน้า. ISBN 974 - 464 - 105 - 3

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องปั้นดินเผาในโครงการวิทยานิพนธ์นี้คือเครื่องปั้นดินเผา โนนนงทา อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อสร้างสรรค์ภาชนะดินเผาสำหรับประดับอาคารที่มีแรงบันดาลใจจากรูปทรงและพื้นผิวภาชนะดินเผา โนนนงทา และเพื่อศึกษาหาสูตรดินและสูตรเคลือบที่ใช้วัตถุดิบในห้องถิ่นแนวความคิดในการออกแบบคือ “อดิธิสถาน” ที่มีรูปทรงที่เรียบง่ายเกิดจากประโยชน์ใช้สอย การออกแบบเป็นการถ่วงน้ำหนักมาจากการศึกษาและวิเคราะห์เครื่องปั้นดินเผา โนนนงทา ใช้หลักทฤษฎีการออกแบบ ประกอบกับเทคนิคในวิชาเครื่องเคลือบดินเผาเพื่อบรรลุถึงความงามและประโยชน์ใช้สอย

ผลการออกแบบได้แบบร่างที่เป็นแบบจำลอง 12 ชิ้น ประกอบด้วยรูปทรง 3 แบบคือ สัดส่วนทรงสูง สัดส่วนทรงปานกลาง สัดส่วนทรงอ้วนเตี้ย และมีการตกแต่งพื้นผิว 3 แบบคือ ตกแต่งด้วยหยาบ ตกแต่งด้วยพื้นผิวขรุขระจากไม้ตีลาย และตกแต่งด้วยเคลือบ รูปทรงในแบบร่างนี้มีลักษณะกันกลม แก้ปัญหาการตั้งให้มั่นคงด้วยการทำปุ่ม 4 ปุ่มที่กันเป็นขาให้ตั้งได้อย่างมั่นคง ทำปากชิ้นงานให้เป็นเส้นโค้งเพื่อลดความแข็งของรูปทรงและให้กลมกลืนกับรูปทรงหลัก จากข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ได้นำมาปรับปรุงและสร้างแบบที่พัฒนาอีก 6 แบบได้เลือกจุดเด่นบนผิวชิ้นงานเพียงอย่างเดียวคือการเคลือบด้วยซีเมนต์แบบไหลที่ควบคุมการไหลได้ ได้สูตรเคลือบคือ ซีเมนต์ไม้ยูคาลิปตัส 50 % ดินเอทเทินแวร์ 20 % หินฟันม้า 30 % และเติมสารให้สีอีก 3 สูตรคือ เติมเหล็กออกไซด์ 6 % เติมคอปเปอร์ออกไซด์ 2% และเติม โคบอลต์ออกไซด์ 2% การเผาใช้เตาพื้นมีลักษณะเป็นทรงโดม เพื่อให้การไหลตัวของเคลือบดูไม่นิ่งและน่าสนใจมากขึ้นจึงวางชิ้นงานในเตาให้เอียง สูตรดินปั้นคิดค้นขึ้นเพื่อเหมาะกับการปั้นชิ้นงานขนาดใหญ่และต้องการสีคล้ำเพื่อให้งานดูเป็นอดิธิสถานและเป็นพื้นหลังให้เคลือบเด่นขึ้น ได้สูตรคือ ดินบ้านโพนบก ผสมกับดินบ้านน้ำโไล่ในอัตราส่วน 7 : 3 ผลงานแบบจริงขยายจากแบบร่างแบบจำลองให้มีขนาดใหญ่เหมาะสมกับการประดับอาคาร ได้ผลงาน 5 แบบ มี 12 ชิ้น สรุปผลการสร้างสรรค์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ข้อเสนอแนะด้านการเคลือบสามารถศึกษาและพัฒนาต่อไปได้อีกโดยคิดค้นสูตรที่ให้สีหลากหลายมากขึ้น ด้านการเผาศึกษาเพิ่มเติมว่าไม้ฟันในห้องถิ่นชนิดใดให้สีอะไร และการสร้างรูปทรงพัฒนาให้หลุดจากรอบของรูปทรงแบบ โนนนงทาต่อไป อาจทำเป็นรูปทรงอิสระเป็นต้น

K 43365005 : MAJOR : CERAMICS

KEY WORD : ESARN PRIMITIVE/ CREATIVE CERAMIC

THANASIT CHANTAREE : ESARN PRIMITIVE : IN CREATIVE POTTERY
FOR DECORATIVE ARCHITECTURE. THESIS ADVISORS : NATTINEE SATTAWATTHAMRONG
AND ASST. PROF. THERA PALPREM. 76 pp. ISBN 974 – 464 – 105 – 3

The inspiration of this study is The earthenware at Non - Noktha district, Amphoe Phu wiang, Khon Kaen . The objectives of this study were to (1) create earthenware used for decorating in a building and (2) utilize local raw material in order to determine clay formula and glaze formula used in earthenware production. Concepts used for designing was based on "traditional Northeast", a functional simple form but applicable. Designing concepts were inspired by deep investigation of earthenware produced at Non - Noktha. Principles of designing concepts and techniques obtained from the earthenware subject were employed in order to achieve beautiful and functional product.

The results showed that the model used was composed of 12 pieces, including 3 different shapes; tall, medium and short. The surface was decorated using 3 styles, including rattan, rugged surface made from striped wood and glaze. The standing stability of this round bottom - shape product was improved by adding 4 knobs on the bottom. By designing the top part with a curve shape, the appearance looked softer and better fit to the whole piece. However, the design was later changed according to some suggestions offered by committees. Therefore, other 6 styles were proposed. The only one outstanding point on the surface was represented using the running ash glaze. The obtained glaze formula consisted of Eucalyptus ash 50%, Earthenware clay 20%, Feldspar 30% and 3 coloring oxides; Ferric oxide 6%, Copper oxide 2%, and Cobalt oxide 2%. The firing process was carried out using a Dome - shape firewood kiln. The piece was set slant in a kiln in order to facilitate a flow of glaze and make a glaze direction more interesting. The formula obtained in this study was Pone Bok soil: Nam Low soil in the ratio of 7 : 3. This formula was suitable for making a big piece of earthenware with a dusky color, imitating Earthenware produced in the old time and supporting a glaze to stand out. The real product was enlarged from a model in order to fit a decorating purpose. The total of 5 styles with 12 pieces was obtained. In conclusion, the objectives were achieved. The glaze technique could be further studied and developed. The suggestions include creation of different colors, study the color as a yield of different firewoods, and invention of Earthenware's shapes differed from that produced in Non - Noktha district.